

Työehdot-osasto/Puura

26.3.2020

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Asia: M 7/2020 vp

Valtioneuvoston asetus valmiuslain 95 §:n 2 momentissa säädetyn toimivaltuuden käyttöönotosta ja 96-103 §:n soveltamisesta

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry kannattaa valtioneuvoston asetuksen hyväksymistä, koska varautuminen pahenevan koronapandemiatilanteen hoitoon sekä välttämättömien ja tarpeellisten terveydenhoitopalvelujen turvaaminen ovat kansalaisten hengen ja terveyden suojaamiseksi välttämättömiä. Kysymys on valtiovallan perustuslain mukaisesta velvollisuudesta suojata kansalaisten oikeutta elämään ja edistää kansalaisten terveyttä ja huolehtia sosiaali- ja terveystaloudesta.

Kysymys on kolmen viikon pituisesta ajasta, 26.3. - 13.4.2020, jolloin työvoimaviranomainen voi määrätä laissa ja asetuksessa määrättyin rajoituksin terveydenhuollon ammattihenkilöstöön kuuluvan henkilön välttämättömään terveydenhuollon työhön valmiuslain mukaisessa työvelvollisuussuhteessa. Näiden poikkeuksellisten säännösten käyttöönotossa on keskeistä, että niiden voimassaoloaika on rajattu lyhyeksi ja että niitä käytetään vasta siinä tilanteessa, kun muut kevyemmät keinot ovat käytössä mutta ne eivät ole riittäviä kansalaisten hengen ja terveyden suojelemiseksi ja välttämättömien terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi. Säännöksillä pyritään varmistamaan että terveydenhuollossa on riittävä henkilökunta koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa.

Työvelvoitteen käyttöönotto on erittäin poikkeuksellinen ja merkittävä puuttuminen terveydenhuollon ammattilaisten työntekoon ja oikeuksiin. Aikaisemmasta valtioneuvoston asetuksesta puuttui valmiuslain 14 luvun säännökset, joilla suojataan työntekijöiden oikeuksia ja asemaa työvelvoitetilanteessa. Nyt nämä tarpeelliset säännökset ovat asetuksessa, mikä on välttämätöntä. Säännöksillä rajataan mm. työvelvollisuuden teettämistä, turvataan palkka- ja työehtoja sekä työturvallisuussäännösten soveltamista. Työmääräyksen saaneen kannalta on tärkeää, että hänellä on muutoksenhakuoikeus työmääräyspäätöksestä ja mahdollisuus saada asiansa uudelleen arvioitavaksi.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää työvelvolliseksi määrättyjen työturvallisuuteen, terveyteen ja työssä jaksamiseen. Pandemian hoitotyö lisää riskiä sairastua koronaan. On tärkeää huomioida yksittäisen työvelvolliseksi määrätyn ja hänen läheistensä terveydentila.

Työehdot-osasto/Puura

26.3.2020

Tehtävän on vastattava työvelvollisen työkykyä ja osaamista sekä oltava kohtuullinen rasittavuudeltaan ja määrältään. Työvelvoitetun perusteellinen perehdyttäminen on tärkeää myös potilasturvallisuuden näkökulmasta.

Työvelvoitetuksi määrätylle henkilölle ei saa syntyä ylimääräisiä taloudellisia rasitteita tai menetyksiä työmääräyksen johdosta. Jos henkilö määrätään toiselle paikkakunnalle töihin, voi syntyä huomattaviakin ylimääräisiä matkustus- ja asumiskuluja, jotka on hänelle korvattava. On tärkeää turvata työvelvoitteeseen määrätyn henkilön oikeus palata entiseen työhönsä sekä se, ettei hänelle tule palkka-, työehto- ja vuosilomamenetyksiä työvelvoitteen takia.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Lisätiedot

johtaja Heli Puura
heli.puura@sak.fi puh. 050 525 2673